

Paper

De consumentenprijsindex vanaf 2016; methodologisch rapport

Jan Walschots
Februari 2016

Inhoud

- 1. Inleiding 3**
- 2. Advies over het gebruik van CPI-reeksen voor indexeringsdoeleinden 3**
- 3. Aanleiding voor de veranderingen 4**
- 4. De veranderingen in 2016 5**
 - 4.1 Referentiejaar 2015=100 6
 - 4.2 Introductie van ECOICOP 7
 - 4.3 Publicatie in de praktijk 8
 - 4.4 Verzekeringsdiensten 8
 - 4.5 Institutionele bevolking 9
- 5. Verschillen tussen CPI en HICP 11**
 - 5.1 Doelpopulatie 11
 - 5.2 Bereik 11
 - 5.3 Prijsdefinitie 12
 - 5.4 Classificatie 12
 - 5.5 Revisiestrategie 13
- 6. Bijdrage aan inflatie en impact 13**
- 7. Bijlage: verschillen tussen oude CPI-classificatie en ECOICOP 14**

1. Inleiding

In 2016 worden enkele wijzigingen doorgevoerd in de berekening en de publicatie van de consumentenprijsindex (CPI) en de Europees geharmoniseerde consumentenprijsindex (HICP). Er zijn drie veranderingen:

- De meest zichtbare verandering is een verschuiving van het referentiejaar van de CPI van 2006=100 naar 2015=100. De HICP verschuift van 2005=100 naar 2015=100.
- Er is een nieuwe goederen-en dienstenclassificatie op het laagste niveau. Deze is voor de gebruikers van gedetailleerde gegevens van belang.
- Er zijn enkele wijzigingen in de methoden van de CPI, met name bij de behandeling van verzekeringen en bij de behandeling van de bestedingen door bewoners van instellingen en tehuizen.

In hoofdstuk 2 wordt beschreven welke data over de CPI vanaf 2016 maandelijks worden gepubliceerd en welke vernieuwde cijfers over de jaren daarvoor beschikbaar komen. Eerder gepubliceerde cijfers op referentiejaar 2006=100 blijven beschikbaar, maar deze reeks wordt niet meer aangevuld met nieuwe verslagperioden.

Tevens wordt een advies gegeven over het gebruik van de oude en nieuwe reeksen voor indexeringsdoeleinden.

In hoofdstuk 3 beschrijven wij de aanleiding voor de veranderingen. Belangrijk is de wens om aan te sluiten bij de internationale definities en methoden van de HICP. Door de wijzigingen in 2016 wordt een aantal verschillen weggenomen. Tevens wordt aangegeven waarom de CPI nog niet volledig op de internationale definitie wordt aangesloten.

In hoofdstuk 4 worden de veranderingen verder uitgewerkt en toegelicht. Daarna wordt in hoofdstuk 5 aangegeven welke verschillen tussen de CPI en de HICP nog blijven bestaan.

In hoofdstuk 6 wordt een toelichting gegeven op enkele nieuwe tabellen over de bijdrage aan de inflatie en de impact op de inflatie van artikelgroepen in de CPI en HICP.

In een bijlage worden de oude en nieuwe classificaties van goederen en diensten in de CPI en HICP met elkaar vergeleken.

2. Advies over het gebruik van CPI-reeksen voor indexeringsdoeleinden

De consumentenprijsindexcijfers worden vaak gebruikt voor het aanpassen van contracten of voor het aanpassen van tarieven. In dit hoofdstuk geeft het CBS een advies over het gebruik van de verschillende indexreeksen die beschikbaar zijn.

Vanaf februari 2016 is een nieuwe CPI-reeks op basis van 2015=100 beschikbaar. De vorige reeks 2006=100 is per verslagmaand december 2015 stopgezet, maar de uitkomsten blijven wel beschikbaar.

De reeks 2015=100 leidt in een beperkt aantal gevallen tot andere uitkomsten over de ontwikkeling van de indexcijfers dan de uitkomsten die eerder op basis van de reeks 2006=100 zijn gepubliceerd.

Waar in regelgeving of contracten een indexering met de consumentenprijsindex is vastgelegd, adviseert het CBS om gebruik te maken van de CPI-reeksen en niet van de HICP-reeks, tenzij het gebruik van de Europees geharmoniseerde consumentenprijsindex HICP expliciet in de regels of het contract is vastgelegd.

Bij de keuze tussen het gebruik van de oude en de nieuwe CPI-reeks adviseert het CBS het volgende:

- Bij aanpassingen van contracten over perioden die eindigen in het jaar 2015 of eerder wordt geadviseerd om gebruik te maken van de prijsontwikkeling zoals berekend in de reeks 2006=100.
- Bij aanpassingen van contracten over perioden die eindigen in januari 2016 of later wordt geadviseerd om gebruik te maken van de prijsontwikkeling zoals berekend in de reeks 2015=100.

Voorbeelden:

- Een contract wordt aangepast op grond van de prijsontwikkeling volgens de CPI tussen oktober 2014 en oktober 2015. U gebruikt uitkomsten uit de reeks 2006=100.
 - Een contract wordt aangepast op grond van de prijsontwikkeling volgens de CPI tussen het jaar 2014 en 2015. U gebruikt uitkomsten uit de reeks 2006=100.
 - Een contract wordt aangepast op grond van de prijsontwikkeling volgens de CPI tussen mei 2015 en mei 2016. U gebruikt uitkomsten uit de reeks 2015=100.
 - Een contract wordt aangepast op grond van de prijsontwikkeling volgens de CPI tussen mei 2013 en mei 2016. U gebruikt uitkomsten uit de reeks 2015=100.
-

3. Aanleiding voor de veranderingen

De reeks 2015=100 wijkt qua methode op enkele punten af van de reeks 2006=100. De verschillen worden in hoofdstuk 4 besproken. De wens om aan te sluiten bij internationale definities en enkele wijzigingen in de HICP per 2016 vormen de aanleiding om ook enkele veranderingen in de CPI door te voeren.

De CPI meet de prijsontwikkeling van de bestedingen van particuliere huishoudens. De CPI is een belangrijke en veel gebruikte maatstaf voor de berekening van de inflatie in Nederland. Het gebruik van de CPI is veelzijdig, onder andere bij het voeren van sociaal beleid, bij monetair beleid, bij het berekenen van de ontwikkeling van de koopkracht en bij het aanpassen van contracten en tarieven.

Sinds 1996 wordt naast de CPI volgens Nederlandse definities ook de HICP berekend. De HICP wordt volgens Europese afspraken en met gebruik van gezamenlijke definities gemaakt in alle landen van de Europese Unie. De HICP is voor de Europese Centrale Bank de kernindicator voor inflatie in de Economische en Monetaire Unie. In de jaren na 1996 heeft de HICP een gestage ontwikkeling doorgemaakt, zowel op het gebied van gebruikte methoden als op het gebied van de bepaling van de output. Nieuwe ontwikkelingen in de HICP worden in het algemeen ook in de CPI gevolgd.

Een belangrijk verschil is altijd geweest dat de HICP minder detailuitkomsten verstrekte dan de CPI. Dat verandert doordat Eurostat voor de HICP een Europese, meer gedetailleerde classificatie invoert van de goederen en diensten die huishoudens consumeren (ECOICOP). In de loop van 2016 en 2017 zal de ECOICOP voor de HICP van alle EU-landen en voor de Europese totaal-indexcijfers worden gepubliceerd. Nederland doet dat bij de publicatie van de HICP over januari 2016.

Bij de invoering van ECOICOP in de HICP wordt in grote lijnen dezelfde classificatie ook ingevoerd in de nationale CPI. Dat geeft meer detail voor de CPI, het vergroot de internationale vergelijkbaarheid en het verbetert de efficiëntie van het productieproces. Er blijven nog wel enkele verschillen, omdat het bereik van CPI en HICP verschilt. Zie hiervoor paragraaf 5.4.

In het algemeen probeert het CBS bij nationale statistieken aan te sluiten bij internationale definities en methoden. Alleen als er goede redenen zijn om van internationale definities af te wijken, wordt daar voor gekozen. Het CBS heeft overwogen om de CPI volledig gelijk te trekken met de HICP, maar daar voor 2016 niet toe besloten. De belangrijkste reden is dat de behandeling van eigen woningbezit in de HICP nog ter discussie staat. Omdat er tot nu toe geen internationaal algemeen erkende methode is vastgesteld om de prijs van het wonen in de eigen woning in de HICP op te nemen is deze prijs geheel buiten het bereik van de HICP gehouden. De eigen woning is door middel van een huurequivalentie methode wel opgenomen in de nationale CPI.

Inmiddels is er door Eurostat en de lidstaten wel een aparte index voor de prijs van het wonen in een eigen huis (owner occupied housing) ontwikkeld. De eerste resultaten zijn aan Eurostat geleverd en deze worden nog geanalyseerd. Uiterlijk in 2018 zal Eurostat rapporteren over de bruikbaarheid van deze index voor de HICP. Het CBS verwacht dat daarna een besluit zal worden genomen om de prijs van het wonen in een eigen woning wel of definitief niet in de HICP op te nemen. In afwachting van dat besluit heeft het CBS nagegaan welke van de huidige verschillen tussen CPI en HICP al kunnen vervallen per 2016. Deze keuzes worden uitgewerkt in het volgende hoofdstuk.

De CPI gaat ook over op het referentiejaar 2015=100. Bij de invoering van ECOICOP wordt ook het referentiejaar van de HICP verschoven naar 2015=100.

4. De veranderingen in 2016

In 2016 worden de volgende veranderingen in de HICP en de CPI doorgevoerd:

- De referentiejaren 2005=100 van de HICP en 2006=100 van de CPI worden verlegd naar 2015=100,

- De in de HICP gebruikte classificatie van consumptieve bestedingen COICOP-HICP wordt vervangen door een meer gedetailleerde ECOICOP,
- De huidige classificatie van consumptieve bestedingen in de CPI wordt vervangen door een andere, die zo veel als mogelijk gelijk is aan ECOICOP,
- De behandeling van verzekeringsdiensten in de CPI wordt gelijk gemaakt aan de behandeling in de HICP,
- De privébestedingen van bewoners van instellingen en tehuizen worden meegenomen in het bereik van de CPI. Deze bestedingen waren al inbegrepen in de HICP.

In de volgende paragrafen worden deze veranderingen uitgewerkt.

4.1 Referentiejaar 2015=100

Het referentiejaar van alle indices wordt vastgesteld op 2015 en de indexreeksen worden herschaald naar 2015=100. Dit is een kwestie van omrekenen: van de bestaande reeksen worden alle uitkomsten vermenigvuldigd met 100 en gedeeld door de gemiddelde waarde van de index in 2015.

De andere veranderingen, vooral de invoering van ECOICOP, leiden echter tot een aantal praktische complicaties. De uitkomsten van vóór 2015 worden zo veel mogelijk omgerekend naar de nieuwe classificatie, zodat ook op detailniveau lange reeksen beschikbaar zijn.

In het verleden was het referentiejaar in het algemeen gelijk aan het jaar waarover het consumptiepakket en de weegfactoren werden vastgesteld. Sinds 2006 worden het consumptiepakket en de weging jaarlijks vastgesteld op basis van de geraamde consumptie in het voorgaande jaar. Door een kettingmechanisme worden korte reeksen van 13 maanden aan elkaar geschakeld om zo een lange reeks te vormen. Het indexreferentiejaar geeft aan voor welk jaar de lange reeks op 100 is gesteld. Zo zijn de prijsindices in het jaar 2014 gebaseerd op de geraamde consumptie in 2013, maar wordt de reeks vergeleken met een prijsniveau in het jaar 2006 dat op 100 is gesteld. Vanaf 2016 worden alle indexcijfers vergeleken met het gemiddelde prijsniveau in 2015.

Het belangrijkste doel van indexcijfers is het vergelijken van indexcijfers in twee verschillende perioden om de prijsverandering tussen de perioden te meten. Omdat de indexcijfers in beide perioden met dezelfde factor zijn herschaald, is er in beginsel geen effect op de maandveranderingen en de jaarinflatiecijfers. Doordat de indexcijfers op twee decimalen afgerond worden gepubliceerd, kan de herschaling echter in een beperkt aantal gevallen leiden tot een zeer kleine verandering van de berekende mutatiecijfers.

De 'officiële' Nederlandse inflatiecijfers over 2015 en eerder veranderen echter niet. Deze officiële reeks is steeds gebaseerd op de CPI-indexreeks die gangbaar was op het moment van de eerste publicatie over een bepaalde verslagperiode. De inflatiecijfers uit 2015 en een aantal jaren daarvoor blijven gebaseerd op de reeks 2006=100.

4.2 Introductie van ECOICOP

Consumentenprijsindexcijfers zijn wereldwijd gebaseerd op een classificatie van goederen en diensten die is vastgesteld door de Verenigde Naties: de Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP-UN). De COICOP-UN kent een indeling tot op 4-digits niveau. Vele landen hebben in het verleden een verdere detaillering van COICOP-UN gemaakt voor nationaal gebruik. Deze nationale classificaties zijn vrijwel allemaal verschillend en de meest gedetailleerde uitkomsten zijn daardoor altijd moeilijk vergelijkbaar geweest tussen de landen.

De HICP maakte tot 2015 gebruik van COICOP-HICP, een aangepaste versie van COICOP-UN, die aangepast is aan de behoefte van de HICP. Ook deze classificatie gaat tot een niveau van 4 digits. Het CBS maakte voor de Nederlandse CPI in de reeks 2006=100 gebruik van een aangepaste en meer gedetailleerde 5-digit classificatie, gebaseerd op COICOP-UN.

In 2016 wordt de classificatie ECOICOP ingevoerd (European Classification of Individual Consumption by Purpose), die een 5-digits indeling kent. Het verschil tussen de huidige COICOP-HICP en ECOICOP is uitsluitend de verdere detaillering naar 5 digits. Op het niveau van 4 digits verandert de classificatie in de HICP niet. De nieuwe classificatie is uitgebreid beschreven op de CBS-website.¹⁾

In de CPI wordt ECOICOP zo veel mogelijk ook ingevoerd. De 5-digits classificatie die in de reeks 2006=100 is gepubliceerd, wordt vanaf 2016 niet meer gepubliceerd. In een bijlage is een overzicht opgenomen van de verschillen tussen deze 5-digits indeling van de CPI en de nieuwe ECOICOP zoals toegepast in de CPI.

Omdat het bereik van de CPI enigszins afwijkt van het bereik van de HICP blijven er kleine verschillen tussen de publicaties van HICP en CPI. De grootste verschillen zijn de consumptiegebonden belastingen en de consumptie in het buitenland.

Consumptiegebonden belastingen en Overheidsdiensten zijn in de CPI de laatste jaren opgenomen geweest onder code 130000. De afbakening van wat in de CPI een overheidsdienst is en van wat als consumptiegebonden belasting wordt beschouwd, wordt in overeenstemming gebracht met de HICP-regels.

Overheidsdiensten zijn ook in de HICP opgenomen maar werden daar geclassificeerd volgens COICOP-HICP. Vanaf de reeks 2015=100 worden in de CPI deze overheidsdiensten in dezelfde klasse ingedeeld als in de HICP. Het gaat hierbij om:

- Rioolbelasting; deze gaat naar COICOP 044300;
- Reinigingsrechten en afvalstoffenheffing; deze gaat naar COICOP 044200;
- Gemeentelijke diensten; deze gaan naar COICOP 127010;
- Collegegelden en schoolgelden; deze gaan respectievelijk naar COICOP 104000 en 102000.

Consumptiegebonden belastingen behoren niet tot het bereik van de HICP en blijven in de CPI gerepresenteerd in een afgeslankte groep 130000. Het gaat om:

- Zuiveringsheffing;
- Motorrijtuigenbelasting;
- Hondenbelasting.

Consumptie in het buitenland valt in het bereik van de CPI maar niet in de HICP en wordt opgenomen onder code 140000. Dit gebeurde ook al in de reeks 2006=100.

¹⁾ <http://www.cbs.nl/NR/rdonlyres/E8F6CC1A-1080-4448-B146-9DD3DC4466DB/0/2015EP34ECOICOP.pdf>

4.3 Publicatie in de praktijk

Bij de start van de reeks 2015=100 worden CPI-uitkomsten vanaf verslagmaand januari 2015 volgens de nieuwe methoden gepubliceerd. Bovendien zijn uitkomsten teruggerekend voor de jaren 2010 tot en met 2014 op basis van 2015=100 en volgens de nieuwe ECOICOP indeling. Bij het terugrekenen van de uitkomsten over de jaren vóór 2015 kunnen de methodewijzigingen die in paragrafen 4.4 en 4.5 worden beschreven, niet worden meegenomen.

De HICP wordt herschaald naar 2015=100. De Nederlandse HICP-uitkomsten volgens ECOICOP zijn onmiddellijk beschikbaar op de website van het CBS. De cijfers volgens ECOICOP voor de andere Europese landen en voor de EMU en EU als geheel zullen in de komende tijd door de landen en door Eurostat worden gepubliceerd.

In de reeksen 2015=100 zijn voor het eerst uitkomsten over de tarieven van stadsverwarming opgenomen (ECOICOP 045500). De bestedingen aan stadsverwarming waren voorheen gerepresenteerd in de weging van gas (045200). Ook worden voor het eerst aparte indices gepubliceerd voor ECOICOP 091220 (Accessoires voor foto- en filmmateriaal) en ECOICOP 092300 (Onderhoud en reparatie van andere grote duurzame goederen voor recreatie en cultuur).

In de praktijk worden niet alle (sub)groepen van ECOICOP berekend en gepubliceerd. Een (sub)groep wordt niet gepubliceerd als de bestedingen in Nederland beperkt zijn en de groep daarom een zeer lage weging zou hebben. Een ECOICOP (sub)groep wordt ook niet gepubliceerd als de bestedingen buiten het bereik van de index vallen (dit geldt bijvoorbeeld voor uitgaven aan ziekenhuiszorg, die vrijwel geheel onder de basisverzekering vallen).

4.4 Verzekeringsdiensten

In de CPI worden verzekeringen tot nu toe anders behandeld dan in de HICP. In de CPI wordt tot de reeks 2006=100 de volledige premie voor een verzekering beschouwd als consumptieve besteding van de consument en opgenomen onder COICOP 125000.

Als de consument schade lijdt die door de verzekering wordt gedekt, dan worden de goederen en diensten die de verzekeraar in natura verstrekt niet als consumptieve bestedingen van de consument beschouwd. Ook als de verzekeraar bij schade geld uitkeert en de consument koopt daar een vervangend product van, dan hoort deze uitgave niet tot het bereik van de CPI.

De hoogte van de premies bepalen de weging voor verzekeringen en de ontwikkeling van het premieniveau bepaalt de index.

In de HICP wordt een andere benadering gebruikt. De premie die de consument betaalt, wordt voor een gedeelte weer teruggegeven aan de consument in de vorm van restitutie in natura of in geld wanneer de consument schade lijdt.

Als de consument schade lijdt die door de verzekering wordt gedekt, dan worden de goederen en diensten die de verzekeraar in natura verstrekt wel als consumptieve bestedingen van de consument beschouwd. Ook als de verzekeraar bij schade geld uitkeert en de consument koopt daar een vervangend product van, dan hoort deze uitgave wel tot het bereik van de HICP.

Een deel van de verzekeringspremies komt niet terug bij de consumenten, maar dient om de exploitatiekosten van de verzekeringsmaatschappij te betalen. Dit deel wordt in de HICP beschouwd als de betaling voor diensten van de verzekeraar.

In de HICP wordt de hoogte van de weging voor verzekeringsdiensten bepaald als het saldo van betaalde premies en de teruggegeven vergoedingen. Omdat er geen aparte prijs is waar te nemen voor de verzekeringsdiensten wordt de index bepaald aan de hand van de ontwikkeling van de bruto premies.

Voorbeeld: De behandeling van verzekerde autoschade

Stel dat:

- consumenten een bedrag betalen van 100 miljoen euro aan verzekeringspremies voor autoschade.
- de verzekeraar 60 miljoen euro uitbetaalt aan autoreparatiebedrijven of aan consumenten vanwege autoschades, en
- de verzekeringsmaatschappij de overige 40 miljoen euro besteedt aan haar eigen exploitatie: personeelskosten, kantoorkosten en dergelijke.

Dan geldt in de CPI tot en met de reeks 2006=100:

- De weging voor verzekeringsdiensten is gebaseerd op 100 miljoen euro
- De weging voor autoreparatie houdt geen rekening met de 60 miljoen euro reparaties die door de verzekeraar worden betaald.

Dan geldt in de CPI-reeks 2015=100 en in de HICP:

- De weging voor verzekeringsdiensten is gebaseerd op 40 miljoen euro
- De weging van autoreparatie wordt hoger op grond van de 60 miljoen euro reparaties die de verzekeringsmaatschappij vergoedt.

Vanaf de reeks 2015=100 wordt in de CPI dezelfde methode gebruikt als in de HICP. Dit leidt in de praktijk tot lagere weegfactoren in de CPI voor verzekeringen en iets hogere weegfactoren voor de goederen en diensten waarvan de aankoop door een verzekering wordt gedekt, zoals autoschade of medische zorg die vergoed wordt uit de aanvullende verzekering.

Sociale verzekeringen, zoals wettelijke verzekeringen tegen werkloosheid en arbeidsongeschiktheid en de basisverzekering tegen ziektekosten, behoren niet tot het bereik van de CPI en de HICP. De hiervoor betaalde premies worden beschouwd als negatieve post bij de bepaling van het beschikbaar inkomen en niet als consumptie. Ook financiële verzekeringen zoals levensverzekeringen behoren niet tot het bereik. Dit was al zo in de bestaande reeksen.

4.5 Institutionele bevolking

De Nederlandse bevolking in inrichtingen, instellingen en tehuizen, verder de 'institutionele bevolking' genoemd, wordt in een deel van de statistieken van het CBS niet waargenomen. Onder andere in het Budget Onderzoek en de Inkomensstatistieken wordt dit deel van de bevolking steeds buiten beschouwing gelaten.

Omdat de weging van de CPI tot 2000 gebaseerd was op het Budget Onderzoek en omdat de CPI voor de berekening van de koopkracht zo veel mogelijk aansluit op de Inkomensstatistieken, werd de weging van de CPI eveneens gebaseerd op de consumptie van de Nederlandse bevolking exclusief de institutionele bevolking.

In de Europese regels voor de HICP is voorgeschreven dat de HICP betrekking heeft op de totale bevolking. Daarom werd vanaf 1996 een raming gemaakt van de consumptie van deze bevolkingsgroep. Deze raming werd ten behoeve van de HICP opgeteld bij de uitkomsten van het Budget Onderzoek.

Vanaf de reeks 2000=100 is het uitgangspunt voor de berekening van de weging van de CPI overgegaan van het Budget Onderzoek naar de consumptie van huishoudens volgens de Nationale Rekeningen. In de Nationale Rekeningen wordt de consumptie berekend voor de totale bevolking. Vanaf dat jaar werd de raming van de bestedingen van de institutionele bevolking ten behoeve van de CPI afgetrokken van de uitkomst volgens de Nationale Rekeningen om de beste aansluiting te behouden met de inkomensstatistieken. Vanaf de reeks 2015=100 wordt deze bijraming deels stopgezet.

De door het Rijk via de sociale verzekeringen of voorzieningen gefinancierde zorg in instellingen en tehuizen behoort niet tot het bereik van de HICP. Alleen de eigen bijdragen die bewoners voor het wonen in de instelling of het tehuis betalen, behoort er wel toe. De eigen bijdrage voorziet in de huisvesting, voeding, zorg en dergelijke die de bewoners van instellingen en tehuizen verkrijgen. Deze eigen bijdragen kunnen echter een zeer groot deel uitmaken van de consumptieve bestedingen van deze bevolkingsgroep.

In de HICP zijn alle consumptieve bestedingen van de institutionele bevolking inbegrepen. De eigen bijdragen zijn in de HICP opgenomen onder COICOP-groep 124000 'sociale bescherming'. De overige consumptie is gewoon naar de verschillende COICOP-groepen onderverdeeld.

Vanaf de reeks 2015=100 blijven de eigen bijdragen buiten het bereik van de CPI, maar worden de overige uitgaven van bewoners van instellingen en tehuizen ook opgenomen in het bereik van de CPI. Daarmee vervalt de noodzaak deze bestedingen apart te ramen; bovendien heeft het vrijwel geen invloed op de einduitkomst van de CPI.

De eigen bijdragen voor de bewoners worden in de reeks 2015=100 dus nog niet opgenomen in de CPI. Dat gebeurt mogelijk bij een volgende methodewijziging als dan besloten wordt de internationale definities geheel te volgen. In de tussentijd zal het CBS de problematiek van de aansluiting met de inkomensstatistieken en de berekening van de koopkracht nader onderzoeken.

5. Verschillen tussen CPI en HICP

De CPI en de HICP verschillen op een aantal punten. Dit hoofdstuk beschrijft deze verschillen kort. De verschillen zijn onder te verdelen in vier thema's:

- Doelpopulatie; welke consumenten en welke transacties zijn in de index meegenomen;
- Bereik; welke uitgaven worden meegenomen;
- Prijsdefinitie; hoe worden bepaalde prijzen gedefinieerd;
- Classificatie.

5.1 Doelpopulatie

Onder dit thema vallen twee verschillen:

- De CPI hanteert een nationaal concept en de HICP een binnenlands concept;
- De bestedingen van de institutionele bevolking.

Het nationaal concept in de CPI houdt in dat alle bestedingen van de in Nederland woonachtige consumenten worden meegenomen, ongeacht of die bestedingen binnen Nederland of in het buitenland plaatsvinden.

Het binnenlands concept in de HICP houdt in dat bestedingen van Nederlandse consumenten in het buitenland worden uitgesloten uit de HICP, maar dat bestedingen van buitenlandse bezoekers binnen Nederland wel worden meegenomen.

Bestedingen van institutionele huishoudens zijn inbegrepen in het bereik van de HICP. In de reeks 2006=100 zijn deze bestedingen uitgesloten uit de CPI. Vanaf de reeks 2015=100 worden bestedingen van leden van institutionele huishoudens wel meegenomen, met uitzondering van de eigen bijdragen die deze mensen betalen voor het wonen in het tehuis of de instelling (zie paragraaf 4.5).

5.2 Bereik

Drie groepen goederen en diensten zijn inbegrepen in de CPI, maar uitgesloten uit de HICP:

- Diensten van de eigen woning;
- Contributies;
- Consumptiegebonden belastingen.

Van huishoudens die in een huurwoning wonen is de huur inbegrepen in de CPI en in de HICP. Voor huishoudens die in een eigen woning wonen wordt in de CPI een toegerekende huur berekend²⁾ en de ontwikkeling daarvan draagt bij aan de CPI-uitkomst. In de HICP zijn alle uitgaven in verband met de eigen woning uitgesloten.

Contributies voor sport- en ontspanningsverenigingen en voor maatschappelijke organisaties worden in de HICP niet als consumptie, maar als overdracht beschouwd.

Belastingen vallen buiten het bereik van de HICP. Overheidsdiensten behoren daar wel toe. Zie ook paragraaf 4.2.

²⁾ Voor de gehanteerde methode, zie het document: <http://www.cbs.nl/NR/rdonlyres/ED6F8D30-F363-4411-8942-979CF94ACEC9/0/2013HuurwaardeCPI.pdf>

Andersom zijn eigen bijdragen voor het wonen in een instelling of tehuis inbegrepen in de HICP maar uitgesloten uit de CPI (zie paragraaf 4.5).

5.3 Prijsdefinitie

Voor sommige productgroepen wordt in de HICP een andere prijsdefinitie gehanteerd dan in de CPI. De verschillen in de behandeling van verzekeringsdiensten zijn in paragraaf 4.4 beschreven en deze verdwijnen bij de start van de reeks 2015=100.

Verder zijn er verschillen in de behandeling van ouderbijdragen voor de kinderopvang. In de CPI wordt de brutoprijs die voor de kinderopvang wordt betaald meegenomen. De weging voor kinderopvang is analoog hoog. In de HICP worden uitsluitend de eigen bijdragen die de ouders zelf betalen meegenomen. De bijdragen die het Rijk aan de ouders toekent worden van de brutoprijzen afgetrokken. Ook de weefactor voor kinderopvang is daardoor lager.

Ten slotte worden veranderingen in eigen bijdragen in het kader van de basisverzekering tegen ziektekosten verschillend behandeld. Als een bepaald deel van de zorg uit de basisverzekering verdwijnt en de consument moet voor die zorg gaan betalen, dan wordt dat in de CPI alleen verwerkt door een verhoging van de weging voor zorg, en niet als een prijsstijging. Andersom leidt een verandering, waarbij een stuk onverzekerde zorg voortaan onder de basisverzekering valt ook niet tot een prijsdaling in de CPI.

In de HICP worden wijzigingen in het zorgpakket van de basisverzekering wel behandeld als prijsverandering. Een verandering waarbij verzekerde zorg vanaf een bepaald moment niet meer onder de basisverzekering valt en waarvoor de consument een eigen bijdrage moet gaan betalen, wordt behandeld als een prijsstijging van nul naar de voortaan geldende eigen bijdrage. Andersom wordt een verandering, waarbij een stuk onverzekerde zorg voortaan onder de basisverzekering valt, in de HICP behandeld als een prijsdaling van de bestaande prijs naar nul.

5.4 Classificatie

In de reeks 2006=100 waren er verschillen in de COICOP-classificaties die werden gebruikt voor CPI en HICP. Vanaf de reeks 2015=100 zijn de classificaties zo veel mogelijk gelijkgetrokken. Zie hiervoor ook paragraaf 4.2.

De resterende verschillen in de publicatie-indeling betreffen uitsluitend goederengroepen die buiten het bereik van een van de reeksen vallen.

Wel in de CPI, maar niet in de HICP zijn:

- COICOP 042100 Toegerekende huur eigen woning;
- COICOP 130000 Consumptiegebonden belastingen;
- COICOP 140000 Consumptie in het buitenland.

Wel in de HICP, maar niet in de CPI is dat:

- COICOP 124020 Verzorgingshuizen voor ouderen en gehandicapten.

5.5 Revisiestrategie

Uitkomsten van de CPI en HICP worden reeds kort na de verslagmaand gepubliceerd. Soms worden uitkomsten gerevisieerd als aanvullende informatie beschikbaar is gekomen. In deze gevallen worden gewijzigde uitkomsten als definitief of herzien gekenmerkt. Voor meer informatie hierover wordt verwezen naar:

<http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/themas/prijzen/methoden/dataverzameling/overige-dataverzameling/2012-cbs-wijzig-publicatiestrategie-hicp-pub.htm>

Bij een verandering van de methode die voor de statistiek gebruikt wordt, zijn de uitkomsten voor en na de methodewijziging niet altijd geheel vergelijkbaar. Zeker als het seizoenspatroon van bepaalde uitkomsten wijzigt, kan dit belangrijke gevolgen hebben.

In de HICP worden wijzigingen in de methode in het algemeen per december van een bepaald jaar ingevoerd, waardoor de prijsveranderingen tussen december en januari de eerste zijn die met de nieuwe methode worden berekend. De berekening van de jaar-op-jaar veranderingen van de index is dan gedurende 12 maanden op twee methoden gebaseerd. In sommige gevallen kan een land er voor kiezen de uitkomsten van het laatste jaar met de nieuwe methode opnieuw te berekenen en de HICP-reeks gedurende 12 maanden te reviseren. Nieuwe inflatiecijfers worden dan berekend op basis van cijfers die met één methode zijn berekend, maar de herziene indexcijfers van het vorige jaar zijn dan weer niet volledig vergelijkbaar met die van twee jaar terug.

In zulke gevallen wordt in de CPI een andere methode gehanteerd, waarbij voor (ten minste) één jaar twee cijferreeksen beschikbaar blijven en waarbij steeds jaarveranderingen kunnen worden berekend door indexcijfers te vergelijken die met dezelfde methode zijn berekend. Concreet betekent dit dat de reeks 2006=100 beschikbaar blijft, die in 2015 met dezelfde methode is berekend als in 2014. Daarnaast bevat de reeks 2015=100 uitkomsten over 2015 die berekend zijn met de nieuwe methoden die ook in 2016 worden gebruikt. Meer informatie over dit onderwerp vindt u in:

<http://www.cbs.nl/NR/rdonlyres/642ACF4D-A6CB-4575-A939-ACC74689F7D9/0/Waarnemingcpivliegrev.pdf>

6. Bijdrage aan inflatie en impact

Het CBS publiceert vanaf 2016 een nieuwe StatLine tabel waarin zijn opgenomen de bijdrage van artikelgroepen aan de inflatie en de impact op de inflatie. In dit hoofdstuk beschrijven wij in het kort wat deze cijfers betekenen.

De CPI meet de gemiddelde prijsstijging van alle goederen en diensten die consumenten kopen. Elke goederengroep heeft een beetje invloed op de einduitkomst. Artikelgroepen met een hoog gewicht hebben een grotere invloed dan artikelgroepen met een laag gewicht.

De invloed van een artikelgroep op de gemiddelde prijsstijging kent twee aspecten:

- Elke artikelgroep waarvan de prijs stijgt, draagt er toe bij dat het totale consumptiepakket duurder wordt. De artikelgroep draagt daarom bij aan de totale prijsstijging. Dit wordt weergegeven door de “bijdrage”.

- Artikelgroepen waarvan de prijs sneller stijgt dan de gemiddelde prijsstijging trekken het inflatiecijfer iets omhoog, terwijl artikelgroepen die minder stijgen dan de gemiddelde prijsstijging de inflatie remmen. Deze optrekkende of afremmende invloed van een artikelgroep noemen we de ‘impact’.

De bijdragen van alle artikelgroepen samen meten hoeveel het totale consumptiepakket duurder wordt. Met andere woorden, de bijdragen van alle artikelgroepen samen tellen op tot het inflatiecijfer. Hierbij geldt dat elke artikelgroep die duurder wordt een positieve bijdrage aan de inflatie levert en elke artikelgroep die goedkoper wordt een negatieve bijdrage levert. De bijdrage van een bepaalde artikelgroep hangt af van zijn prijsstijging en zijn weging, maar niet van de prijsontwikkeling van andere artikelgroepen. De bijdragen werden ook al in de CPI-reeks 2006=100 berekend.

De impact van een artikelgroep op de inflatie wordt berekend door uit te rekenen hoe hoog de inflatie zou zijn als de artikelgroep helemaal uit de berekening wordt verwijderd. Deze uitkomst wordt afgetrokken van de werkelijke inflatie om de impact vast te stellen. De impacts van de verschillende artikelgroepen tellen niet op tot een bepaald interpreteerbaar cijfer, maar omdat er altijd positieve en negatieve impacts zijn, zal de som in de buurt van nul liggen. De impact van een artikelgroep op het inflatiecijfer hangt af van de weging en van de prijsstijging van die artikelgroep, maar ook van de prijsstijgingen van alle andere groepen. Eurostat berekent al jaren impacts, en gebruikt die in de berichtgeving over de HICP.

Voor de berekeningsmethode van bijdragen en impact wordt verwezen naar een methodologisch artikel.³⁾

7. Bijlage: verschillen tussen oude CPI-classificatie en ECOICOP

Een volledige beschrijving van de nieuwe ECOICOP-classificatie is te vinden in het rapport ECOICOP indeling CPI/HICP.⁴⁾

Voor de HICP is de ECOICOP uitsluitend een verdere indeling op 5-digit niveau van de tot nu toe gebruikte COICOP-HICP indeling. Op het niveau van afdelingen (2-digit), groepen (3-digit) en klassen (4-digit) worden de bestaande HICP-reeksen gewoon voortgezet.

Voor de CPI komt de ECOICOP indeling op het meest gedetailleerde niveau in de plaats van een 5-digit indeling die uitsluitend voor de Nederlandse CPI werd gebruikt. Deze was iets minder gedetailleerd dan de ECOICOP indeling.

Bovendien zijn in de CPI de overheidsdiensten niet meer als voorheen geclassificeerd in afdeling 130000 maar zij hebben dezelfde code gekregen als in de HICP.

³⁾ <http://www.cbs.nl/en-GB/menu/themas/prijzen/methoden/dataverzameling/overige-dataverzameling/contribution-and-impact.htm>

⁴⁾ <http://www.cbs.nl/NR/rdonlyres/E8F6CC1A-1080-4448-B146-9DD3DC4466DB/0/2015EP34ECOICOP.pdf>

Consumptiegebonden belastingen en consumptie in het buitenland behoren niet tot het bereik van de HICP en zijn net als voorheen in de CPI geclassificeerd als afdeling 130000 en 140000.

In deze bijlage worden de verschillen tussen de oude en nieuwe meest gedetailleerde classificatie voor de CPI gepresenteerd.

De volgende tabel geeft aan hoe de meest gedetailleerde classificatie van goederen en diensten die werd gebruikt in de CPI-reeks 2006=100, kan worden vergeleken met de nieuwe ECOICOP classificatie in de reeks 2015=100.

De linker kolommen zijn geordend volgens de oude classificatie; de rechter kolommen zijn geordend volgens ECOICOP.

B.1 Vergelijking van de CPI-classificatie uit de reeks 2006=100 met de classificatie uit de reeks 2015=100, gebaseerd op ECOICOP

Indeling CPI 2006=100	ECOICOP	Indeling CPI 2006=100	ECOICOP	ECOICOP naam
HOE LEES IK DE TABEL?				
010000 Voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken				
ECOICOP-divisies				
094150 Entree attractieparken	094110	126000	126210	Vergoedingen voor banken en postkantoren
<i>Alle artikelen uit de oude groep 094150 zijn overgegaan in ECOICOP 094110</i>				<i>Alle artikelen uit de ECOICOP-groep 126210 zijn overgekomen uit de oude groep 126000</i>
132200 College- en schoolgelden	102000 104000			
<i>Artikelen uit de oude groep 132200 zijn overgegaan in twee ECOICOP-groepen 102000 en 104000</i>				
			111110	111110 Restaurants, cafés en dancings
			111130	
				<i>Artikelen uit de ECOICOP-groep 111110 zijn overgekomen uit twee oude groepen 111110 en 111130</i>
Het gelijktteken	=	=		
131500 Motorrijtuigenbelasting	132000	131500	132000	Motorrijtuigenbelasting
<i>De oude groep en de nieuwe ECOICOP groep zijn identiek, maar hebben misschien een andere code</i>				
De pijl omlaag en omhoog	↘ en ↗			
072210 Benzine	072220	072220	072210	Diesel
072220 Dieselolie	072210	072210	072220	Benzine
<i>Let op: de codes voor benzine en dieselolie zijn omgewisseld</i>				
131300 Reinigingsrechten/afvalstoffenheffing	044200			
<i>(Deel van) de artikelen uit oude groep 131300 is toegeedeeld aan andere ECOICOP-divisie (044200)</i>				
		132100	127010	Administratieve kosten
				<i>(Deel van) ECOICOP groep 127010 is afkomstig van andere COICOP divisie in de oude indeling (132100)</i>

B.1 Vergelijking van de CPI-classificatie uit de reeks 2006=100 met de classificatie uit de reeks 2015=100, gebaseerd op ECOICOP (vervolg)

Indeling CPI 2006=100		ECOICOP		Indeling CPI 2006=100	ECOICOP	ECOICOP naam
010000	Voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken			010000	Voedingsmiddelen en alcoholvrije dranken	
011110	Rijst	011110	=	011110	011110	Rijst
011120	Tarwemeel	011120	=	011120	011120	Bloem en andere granen
011130	Brood en beschuit	011130		011130	011130	Brood
		011140		011130	011140	Overige bakkerijproducten
		011180		011140		
011140	Koek, gebak en zoutjes	011140		011940	011150	Pizza en quiche
011150	Deegwaren	011160	=	011150	011160	Pastaproducten en couscous
011160	Ontbijtproducten	011170	=	011160	011170	Ontbijtgranen
				011130	011180	Overige graanproducten
011210	Rundvlees	011210	=	011210	011210	Rund- en kalfsvlees
011230	Varkensvlees	011220	=	011230	011220	Varkensvlees
				011260	011230	Schapen- en geitenvlees
011240	Pluimvee	011240	=	011240	011240	Pluimvee
011250	Vleeswaren en vleesgerechten	011270		011260	011250	Overig vlees
011260	Overig vlees	011270		011250	011270	Gedroogd, gezouten of gerookt vlees
		011280		011260		
		011230		011260	011280	Overige vleesbereidingen
		011250				
011310	Verse vis en diepvriesvis	011310	=	011310	011310	Verse of gekoelde vis
011320	Schaal- en schelpdieren	011330	=	011320	011330	Verse of gekoelde schaal- en schelpdieren
011330	Houdbare vis	011350		011330	011350	Gedroogde, gezouten of gerookte vis en schaal- en schelpdieren
		011360		011330	011360	Overige bereidingen en conserven van vis en schaal- en schelpdieren
011410	Melk	011410		011410	011410	Verse volle melk
		011420		011410	011420	Verse halfvolle en magere melk
		011430		011410	011430	Houdbare melk
011420	Yoghurt, room, desserts en overige melkproducten	011440		011420	011440	Yoghurt
		011460				
011430	Kaas	011450	=	011430	011450	Kaas en kwark
				011420	011460	Overige zuivelproducten
011440	Eieren	011470	=	011440	011470	Eieren
011510	Boter	011510	=	011510	011510	Boter
011520	Margarine e.d.	011520	=	011520	011520	Margarine en andere plantaardige vetten
011530	Eetbare oliën	011530		011530	011530	Olijfolie
		011540		011530	011540	Overige eetbare olie
011610	Vers fruit	011610	=	011610	011610	Vers of gekoeld fruit
011620	Gedroogde vruchten en noten	011630	=	011620	011630	Gedroogd fruit en noten
011630	Vruchten op sap en vruchtenmoes	011640	=	011630	011640	Conserven van fruit en producten op basis van fruit
011710	Verse groenten	011710	=	011710	011710	Verse of gekoelde groenten behalve aardappelen en andere knollen
011720	Diepvries- en overige groenten	011720		011720	011720	Diepvries groenten behalve aardappelen en andere knollen
		011730		011720	011730	Gedroogde groenten, andere bereidingen en conserven van groenten
011730	Aardappelen	011740		011730	011740	Aardappelen
011740	Aardappelproducten	011740		011740		
		011750		011740	011750	Chips
011810	Suiker	011810		011810	011810	Suiker
		011860				
011820	Zoet broodbeleg	011820	=	011820	011820	Jam, marmelade en honing
011830	Chocolade	011830	=	011830	011830	Chocolade
011840	Snoep	011840	=	011840	011840	Snoepgoed
011850	Consumptie-ijs	011850	=	011850	011850	Consumptie-ijs en roomijs
				011810	011860	Kunstmatige zoetstoffen

B.1 Vergelijking van de CPI-classificatie uit de reeks 2006=100 met de classificatie uit de reeks 2015=100, gebaseerd op ECOICOP (vervolg)

Indeling CPI 2006=100	ECOICOP		Indeling CPI 2006=100	ECOICOP	ECOICOP naam
011910	Specerijen, kruiden e.d.	011920	↘	011920	011910 Sauzen, samengestelde kruidenrijen
011920	Sauzen, mayonaise e.d.	011910	↗	011910	011920 Zout, specerijen en keukenkruiden
011930	Soepen en bouillons	011990		011960	011930 Babyvoeding
011940	Kant-en-klaar- en diepvriesmaaltijden	011940		011940	011940 Kant-en-klaarmaaltijden
		011150		011950	
011950	Salades e.d.	011940		011930	011990 Overige voedingsmiddelen n.e.g.
011960	Overige voeding	011930		011960	
		011990			
012110	Koffie en cacao	012110		012110	012110 Koffie
		012130			
012120	Thee	012120	=	012120	012120 Thee
				012110	012130 Cacao
012210	Mineraalwater	012210	=	012210	012210 Mineraalwater of bronwater
012220	Frisdranken	012220	=	012220	012220 Frisdranken
012230	Vruchten- en groentesappen	012230		012230	012230 Vruchten- en groentesappen
012240	Limonadesiroop	012230		012240	
020000	Alcoholhoudende dranken en tabak				020000 Alcoholhoudendedrankenentabak
021100	Gedistilleerde dranken en likeur	021110	=	021100	021110 Gedistilleerde dranken en likeuren
021200	Wijn	021210		021200	021210 Wijn van druiven
		021230		021200	021230 Distillatiewijn
021300	Bier	021310		021300	021310 Pils
		021320		021300	021320 Overig alcoholhoudend bier
		021330		021300	021330 Licht alcoholisch en alcoholvrij bier
022100	Sigaretten	022010	=	022100	022010 Sigaretten
022200	Shag	022030	↘	022300	022020 Sigaren
022300	Sigaren, pijptabak e.d.	022020	↗	022200	022030 Shag en andere tabaksproducten
030000	Kleding en schoeisel				030000 Kledingenschoenen
031210	Herenkleding	031210	=	031210	031210 Herenkleding
031220	Dameskleding	031220	=	031220	031220 Dameskleding
031230	Kinderkleding	031230		031230	031230 Baby- en kinderkleding
031240	Babykleding	031230		031240	
031300	Kledingartikelen en toebehoren	031310	=	031300	031310 Overige kledingartikelen
031400	Stomen, reparatie en verhuur van kleding	031410	=	031400	031410 Wasserijen en stomerijen
032110	Herenschoeisel	032110		032110	032110 Herenschoenen
				032130	
032120	Damesschoeisel	032120	=	032120	032120 Damesschoenen
032130	Sportschoenen volwassenen	032110			
032140	Kinderschoeisel	032130	=	032140	032130 Kinderschoenen
040000	Huisvesting, water en energie				040000 Huisvesting, water, elektriciteit, gas en andere brandstoffen
041100	Woninghuur	041100	=	041100	041100 Werkelijke woninghuur betaald door huurders
041200	Huur garage	041220	=	041200	041220 Garagehuur en overige huur betaald door huurders
042000	Toegerekende huur eigen woningbezit	042100	=	042000	042100 Toegerekende huur eigen woning
043100	Producten voor onderhoud en reparatie van de woning	043100		043100	043100 Materiaal voor onderhoud en reparatie van de woning
				050000	

B.1 Vergelijking van de CPI-classificatie uit de reeks 2006=100 met de classificatie uit de reeks 2015=100, gebaseerd op ECOICOP (vervolg)

Indeling CPI 2006=100		ECOICOP	=	Indeling CPI 2006=100	ECOICOP	ECOICOP naam
043200	Diensten i.v.m. onderhoud en reparatie van de woning	043240	=	043200	043240	Diensten van schilders
044100	Watervoorziening	044100	=	044100	044100	Watervoorziening
044200	Afvalverwerking	044200		044200	044200	Ophalen van huisvuil
				131300		
				131200		
044400	Overige diensten i.v.m. de woning	044410	=	044400	044300	Riolering
045110	Transport van elektriciteit	045101	=	045110	044410	Onderhoudskosten in meergezinswoningen
045120	Levering van elektriciteit	045102	=	045120	045101	Transport van elektriciteit
045130	Specifieke heffingen elektriciteit	045103	=	045130	045102	Levering van elektriciteit
045210	Transport van gas	045211	=	045210	045103	Specifieke heffingen elektriciteit
045220	Levering van gas	045212	=	045220	045211	Transport van gas
045230	Specifieke heffingen gas	045213	=	045230	045212	Levering van gas
Niet opgenomen in oude reeks		045500			045213	Specifieke heffingen gas
					045500	Stadsverwarming
050000	Stoffering en huishoudelijke apparaten				050000	Stoffering, huishoudelijke apparaten en dagelijks onderhoud van de woning
051110	Meubelen	051110		051110	051110	Meubelen voor het huis
		051120		051110	051120	Tuinmeubelen
051120	Lampen en decoratie	051130		051120	051130	Verlichtingsapparatuur
		051190		051120	051190	Overige meubelen en stoffering
				054000		
051200	Vloerbedekking	051210		051200	051210	Vaste vloerbedekking en tapijten
		051220		051200	051220	Overige vloerbedekking
052100	Gordijnen, zonwering, horren e.d.	052010	=	052100	052010	Meubelstoffen en gordijnen
052200	Beddengoed	052020	=	052200	052020	Beddengoed
052300	Huishoudlinnen	052030	=	052300	052030	Tafel- en toiletlinnen
053110	Koel- en vrieskasten	053110	=	053110	053110	Koel- en vrieskasten
053120	(Af)wasmachines en wasdrogers	053120	=	053120	053120	(Af)wasmachines en wasdrogers
053130	Gasfornuizen, ovens, magnetrons e.d.	053130	=	053130	053130	Fornuizen, ovens, magnetrons en dergelijke
053140	Kachels, boilers, geisers, wasemkappen e.d.	053140	=	053140	053140	Verwarming, airconditioners
053150	Naaimachines, stofzuigers e.d.	053150	=	053150	053150	Schoonmaakapparaten
053200	Kleine huishoudelijke apparatuur	053210		053200	053210	Keukenmachines
		053220		053200	053220	Koffiezetapparaten, waterkokers en dergelijke
		053230		053200	053230	Strijkijzers
053300	Reparatie van huishoudelijke apparaten	053300	=	053300	053300	Reparatie van huishoudelijke apparaten
054000	Glas, aardewerk, huishoudelijke gebruiksvoorwerpen	051190				
		054010		054000	054010	Glaswerk, kristal en aardewerk of porselein
		054020		054000	054020	Messen, bestek en zilverwerk
		054030		054000	054030	Niet-elektrische keukenartikelen
055000	Gereedschappen en werktuigen voor huis en tuin	043100		055000	055110	Grote gereedschappen en werktuigen met motor
		055110		055000	055210	Kleine handgereedschappen
		055210		055000	055220	Diverse kleine gereedschappen en toebehoren
		055220		055000	056110	Schoonmaak- en onderhoudsproducten
056110	Wasmiddelen en -verzachters	056110		056110		
056120	(Machine-)afwasmiddelen	056110		056120		
056130	Overige schoonmaakmiddelen e.d.	056110		056130		
056140	Overige verbruiksartikelen	056120		056140	056120	Overige niet-duurzame kleine huishoudproducten
		095410				
056200	Huishoudelijke diensten	056290	=	056200	056290	Overige diensten ten behoeve van het huishouden

B.1 Vergelijking van de CPI-classificatie uit de reeks 2006=100 met de classificatie uit de reeks 2015=100, gebaseerd op ECOICOP (vervolg)

Indeling CPI 2006=100			ECOICOP	Indeling CPI 2006=100	ECOICOP	ECOICOP naam
060000	Gezondheid			060000	Gezondheid	
061100	Zelfzorggeneesmiddelen		061100	=	061100	Farmaceutische producten
061200	Andere medische producten		061210		061200	Zwangerschapstests, condooms en andere mechanische contraceptiva
			061290		061200	Overige medische producten n.e.g.
			061310		061200	Brillen op sterkte en contactlenzen
			061320		061200	Gehoorapparaten
062100	Medische en paramedische diensten		062120			
			062390		062100	Diensten van medisch specialisten
062200	Tandverzorging (excl. orthodontie)		062200	=	062200	Diensten van tandartsen
					062100	Overige paramedische diensten
070000	Vervoer			070000	Vervoer	
071110	Nieuwe auto's		071110	=	071110	Nieuwe auto's
071120	Tweedehands auto's		071120	=	071120	Tweedehands auto's
071200	Motor-, brom- en snorfietsen		071200		071200	Motorfietsen, scooters, bromfietsen en elektrische fietsen
071300	Fietsen		071200		071300	
			071300		071300	Fietsen
072110	Onderdelen en accessoires auto		072120		072120	Banden
			072130		072110	Onderdelen van privé-voertuigen
072120	Onderdelen en accessoires motoren en (brom)fietsen		072110		072120	
			072120		072110	Accessoires voor privé-voertuigen
			072130		072120	
					091300	
072210	Benzine		072220	↘	072220	Diesel
072220	Dieselolie		072210	↗	072210	Benzine
072230	LPG		072230	=	072230	Overige brandstoffen voor privé-voertuigen
072300	Onderhoud en reparatie van privé-voertuigen		072300	=	072300	Onderhoud en reparatie van privé-voertuigen
072410	Huren van transportmiddelen		072410	=	072410	Huur van privé-voertuigen en dergelijke
072420	Parkeer- en tolgelden		072420	=	072420	Parkeer- en tolgeld
072430	Rijles e.d.		072430		072430	Rijlessen, rijexamens, rijbewijzen en technische keuringen
			072440		072440	
072440	Technische keuringen		072430		132100	
073100	Personenvervoer per spoor		073110		073100	Personenvervoer per spoor
			073120		073100	Personenvervoer per tram of metro
073200	Personenvervoer over de weg		073210		073200	Personenvervoer per bus
			073220		073200	Personenvervoer per taxi of huurauto met chauffeur
073300	Personenvervoer door de lucht		073320	=	073300	Internationale vluchten
073400	Personenvervoer over zee of over binnenwateren		073410		073400	Personenvervoer over zee
			073420		073400	Personenvervoer over binnenwateren
073600	Andere vervoersdiensten		073620	=	073600	Verhuizing en opslag
080000	Communicatie			080000	Communicatie	
081000	Post- en pakketdiensten		081010		081000	Bezorging van brieven
			081090		081000	Overige postdiensten
082000	Telefoon- en faxtoestellen		082020	=	082000	Mobiele telefoons
083000	Telefoon- en internetdiensten		083010		083000	Vaste telefoondiensten
			083020		083000	Mobiele telefoondiensten
			083030		083000	Diensten van internet providers
			083040		083000	Gebundelde telecommunicatiediensten
					094240	

B.1 Vergelijking van de CPI-classificatie uit de reeks 2006=100 met de classificatie uit de reeks 2015=100, gebaseerd op ECOICOP (vervolg)

Indeling CPI 2006=100	ECOICOP		Indeling CPI 2006=100	ECOICOP	ECOICOP naam
090000	Recreatie en cultuur		090000	Recreatie en cultuur	
091110	Geluidsapparatuur		091110	091110	Audio-opname- en -weergaveapparatuur
				091130	
091120	Televisietoestellen en video-apparatuur	=	091120	091120	Televisies en video-apparatuur
				091110	091130 Draagbare beeld- en geluidapparatuur
				091300	091190 Overige apparatuur voor de opname en weergave van audio en video
091200	Foto-apparatuur, videocamera's en optische instrumenten		091200	091200	091210 Camera's
Niet opgenomen in oude reeks				091220	091220 Accessoires voor foto- en filmapparatuur
091300	Computerapparatuur				
				072130	
				091190	
				091310	091300 Personal computers
				091320	091300 Accessoires voor gegevensverwerkende apparatuur
				091330	091300 Software
091410	CD'S		091410	091410	091410 Voorbespeelde dragers van beeld of geluid
091420	DVD's bespeeld			091420	
091440	Fotografie en film	=	091440	091490	091490 Overige beeld- en geluidsdragers
091500	Reparatie van audio-, video-, en foto-apparaten	=	091500	091500	091500 Reparatie van audio- en videoapparatuur, foto- en filmapparatuur en gegevensverwerkende apparatuur
092100	Goederen voor outdoor-recreatie		092100	092110	092110 Kampeerwagens, caravans en aanhangwagens
				092130	092100 Boten, buitenboordmotoren en bootuitrusting
092200	Goederen voor indoor-recreatie	=	092200	092210	092210 Muziekinstrumenten
				094180	092300 Onderhoud en reparatie van andere grote duurzame goederen voor recreatie en cultuur
093100	Spelartikelen, speelgoed, hobbies		093100	093110	093110 Spellen en hobby's
				093120	093100 Speelgoed en feestartikelen
				093210	093100 Sportartikelen
093200	Uitrusting voor sport, camping en openluchtrecreatie			093210	
				093220	093200 093220 Kampeerartikelen en artikelen voor recreatie in de open lucht
093300	Bloemen, planten, tuinvegetatie		093300	093310	093310 Tuinproducten
				093320	093300 Planten en bloemen
093400	Huisdieren en producten voor huisdieren	=	093400	093420	093420 Producten voor huisdieren
093500	Veterinaire en andere diensten voor huisdieren	=	093500	093500	093500 Diensten ten behoeve van huisdieren
094110	Contributie sportverenigingen		094130	094140	094110 Bijwonen van diensten op het gebied van recreatie en sport
094120	Contributie ontspanningsverenigingen		094130	094150	
094130	Muziek-, dans- en sportlessen		094120	094130	094120 Deelname aan recreatie en sport
094140	Entree stadions		094110	094160	
094150	Entree attractieparken		094110	094180	
094160	Huur sportaccommodaties		094120	094110	094130 Contributie sport- en ontspanningsverenigingen
094180	Overige dienstverlening mbt recreatie en sport		092300	094120	
				094120	
094210	Entree bioscopen, theaters, concertzalen	=	094210	094210	094210 Bioscopen, theaters en concerten
094220	Musea en dierentuinen		094220	094220	094220 Musea, bibliotheken, dierentuinen
094230	Huur materiaal voor cultuur, inclusief bibliotheken		094220	094230	
094240	Kabelaansluiting, abonnee-TV			094240	094230 Kijk- en luistergeld en televisieabbonementen
				094230	
094250	Diensten fotografie en film	=	094250	094250	094250 Diensten op het gebied van fotografie
095100	Boeken		095110	095100	095110 Fictieboeken
				095120	095100 Studieboeken
				095130	095100 Overige non-fictieboeken
095200	Kranten en tijdschriften		095210	095200	095210 Kranten
				095220	095200 Tijdschriften

B.1 Vergelijking van de CPI-classificatie uit de reeks 2006=100 met de classificatie uit de reeks 2015=100, gebaseerd op ECOICOP (vervolg)

Indeling CPI 2006=100		ECOICOP		Indeling CPI 2006=100	ECOICOP	ECOICOP naam
095300	Overig gedrukt materiaal en kantoorartikelen	095300		095300	095300	Divers drukwerk
		095410		056140	095410	Producten van papier
		095490		095300		
				095300	095490	Overige schrijfwaren en tekenartikelen
096200	Pakketreizen naar het buitenland	096020	=	096200	096020	Pakketreizen naar het buitenland
100000	Onderwijs				100000	Onderwijs
100000	Onderwijs	105000		132200	102000	Secundair onderwijs
				132200	104000	Tertiair onderwijs
				100000	105000	Onderwijs dat niet naar niveau kan worden ingedeeld
110000	Hotels, cafés en restaurants				110000	Restaurants en hotels
111110	Restaurants binnenland	111110		111110	111110	Restaurants, cafés en dancings
					111130	
111120	Cafetaria's, lunchrooms, snackbars, eetkramen e.d.	111120	=	111120	111120	Fastfood en afhaalmaaltijden
111130	Cafés e.d. binnenland	111110				
111210	Bedrijfskantines	111200	=	111210	111200	Kantines
112000	Accommodatie	112010		112000	112010	Hotels, motels, herbergen en dergelijke
		112020		112000	112020	Bungalowparken, kampeerterreinen, jeugdherbergen en dergelijke
120000	Diverse goederen en diensten				120000	Diverse goederen en diensten
121110	Heren- en kinderkapper	121110	=	121110	121110	Heren- en kinderkappers
121120	Dameskapper	121120	=	121120	121120	Dameskappers
121130	Sauna, schoonheidssalon e.d.	121130	=	121130	121130	Schoonheidsbehandelingen
121200	Elektrische toestellen voor lichaamsverzorging	121210	=	121200	121210	Elektrische apparaten voor lichaamsverzorging
121310	Toiletartikelen	121310		121310	121310	Niet-elektrische apparaten
		121320		121310	121320	Artikelen voor persoonlijke hygiëne en wellness, esoterische en schoonheidsproducten
121320	Schoonheidsartikelen, parfums, deodorants	121320		121320		
121330	Overige artikelen voor lichaamsverzorging	121320		121330		
123100	Sieraden, klokken en horloges	123110		123100	123110	Juwelen
		123120		123100	123120	Klokken en horloges
123200	Andere artikelen voor persoonlijk gebruik	123210		123200	123210	Reisartikelen
		123290		123200	123290	Overige artikelen voor persoonlijk gebruik n.e.g.
124000	Sociale bescherming	124010		124000	124010	Kinderopvang
		124030		124000	124030	Thuiszorg
125200	Verzekering i.v.m. de woning	125200	=	125200	125200	Verzekeringen in verband met de woning
125300	Verzekering i.v.m. de gezondheid	125320	=	125300	125320	Particuliere verzekeringen in verband met gezondheid
125410	Autoverzekering	125410		125410	125410	Motorrijtuigverzekeringen
125420	Fiets-, motor- en scooterverzekering	125410		125420		
125430	Overige verzekeringen mbt het vervoer	125410		125430		
		125420		125430	125420	Reisverzekeringen
125500	Overige verzekeringen	125500	=	125500	125500	Overige verzekeringen
126000	Financiële dienstverlening	126210		126000	126210	Vergoedingen voor banken en postkantoren
		126220		126000	126220	Honoraria en kosten van de diensten van effectenmakelaars, beleggingsadviseurs
127000	Overige dienstverlening, n.e.g.	127020		132100	127010	Administratieve kosten
		127030		127000	127020	Juridische diensten en accountants

B.1 Vergelijking van de CPI-classificatie uit de reeks 2006=100 met de classificatie uit de reeks 2015=100, gebaseerd op ECOICOP (slot)

Indeling CPI 2006=100	ECOICOP		Indeling CPI 2006=100	ECOICOP	ECOICOP naam
	127040		127000	127030	Diensten van begrafenisondernemers
			127000	127040	Overige betalingen en diensten
130000				130000	Consumptiegebonden belastingen
131200	044300				
131300	044200				
131400	131000	=	131400	131000	Zuiveringsheffing
131500	132000	=	131500	132000	Motorrijtuigenbelasting
131600	133000	=	131600	133000	Hondenbelasting
132100	072430				
	127010				
132200	102000				
	104000				
140000				140000	Consumptie in het buitenland
140000	141000		140000	141000	Voeding buitenland
	142000		140000	142000	Vervoer buitenland
	143000		140000	143000	Accomodaties buitenland
	144000		140000	144000	Cafés en restaurants buitenland
	145000		140000	145000	Overige consumptie buitenland

Verklaring van tekens

Niets (blanco)	Een cijfer kan op logische gronden niet voorkomen
.	Het cijfer is onbekend, onvoldoende betrouwbaar of geheim
*	Voorlopige cijfers
**	Nader voorlopige cijfers
2015–2016	2015 tot en met 2016
2015/2016	Het gemiddelde over de jaren 2015 tot en met 2016
2015/'16	Oogstjaar, boekjaar, schooljaar enz., beginnend in 2015 en eindigend in 2016
2013/'14–2015/'16	Oogstjaar, boekjaar, enz., 2013/'14 tot en met 2015/'16

In geval van afronding kan het voorkomen dat het weergegeven totaal niet overeenstemt met de som van de getallen.

Colofon

Uitgever

Centraal Bureau voor de Statistiek
Henri Faasdreef 312, 2492 JP Den Haag
www.cbs.nl

Prepress

Studio BCO, Den Haag

Ontwerp

Edenspiekermann

Inlichtingen

Tel. 088 570 7070

Via contactformulier: www.cbs.nl/infoservice

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Den Haag/Heerlen/Bonaire, 2016.
Verveelvoudigen is toegestaan, mits CBS als bron wordt vermeld.